

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить щотижня.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Редактор і адміністратор Ів. Навізовський.
 Передплата виносить \$2.00 на рік, за границю так само

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR AND MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Буржуазна „справедливість“

В останніх днях суд присяжних в Петерсон, де від трох місяців ведеться страйк ткацьких робітників, засудив редактора соціалістичної газети т. Скота на тюрму. Оскаржено його о „обиду правительству“. За таке переступство як кажуть, жде його кара до сім літ тюрми. Судія не видав ще свого вироку.

Були вже ріжні несправедливі засуди, але такий підлий, як сей останній, не мав ще місця в Америці.

Тов. Скота засуджено за те, що сей написав кілька артикулів, де остро нап'ятував поступованню поліції підчас страйку в Петерсон. І чи се обиди правительству? Та про сею саму поліцію писала не тільки соціалістична преса, але і найбільші газети буржуазні так в Нью-Йорку як в Лос Анджелес, Чикаго і других містах. Найбільші буржуазні часописи заявили, що поліція в Петерсон підготала конституцію і права Злучених Держав. А прецінь їм волос не встав з голови тоді, коли тов. Скота суд узнав винним. Так, узнав винним, бо тут взяла верх не справедливість, а класова ненависть.

Та треба бути певним, що пролетаріат не дозволить в так ганебний спосіб знущатись буржуазії над провідниками працюючого люду. Подібні випадки справедливості буржуазного суду були вже останнього часу в Лорене, Акрон а тепер в Вест Верджинії і Петерсон.

І треба бути певним, що т. Скот мусить бути освобожденний, бо його засуджено тільки за критику урядників, а конституція Зл. Держав доваляє своїм горожанам критикувати не тільки урядників, але і права сеї держави.

Подібні „злочини“, за які засуджено т. Скота, ми кеї поповнюємо кожного дня, бо до сею спонукують нас самі ті, котрі опися засуджують нас на кару. Але поміляють се капіталістичні слуги, коли думають, що своїми засудами та вайданами знищать духа, що рветься до волі, до кращого життя.

Цікаві цифри.

Статистичне бюро Злучених Держав опублікувало свою працю, де на підставі статистичних цифр доводить, що робітник американський продукує найбільш і є платений за се дуже низько.

Після сего бора, в Англії ажувалося переїчно 2 1/2 рази більше людської праці, аби випродувати таку саму річ як в Америці. З сего виходить, що в Америці визиск праці розвинений далеко вище чим в Англії. Але не треба думати, що з більшим визиском праці і платня піднесла ся вище. Противно, от що каже дальше статистик сего бора: Мені вдало ся зібрати все потрібне в 17 галузях промислу, в яких обставинах працюють робітники. В галузях промислу американський робітник має о 8 до 39 процент меншу платню як робітник англійський, або якоїсь другої держави, де є більший розвиток економічний. Тільки шевці і робітники, що будують вази залізничні дістають більшу платню чим робітники англійські.

Загально зарібок робітника англійського що до кількості виконаної праці, є о 21 процент вищий, як зарібок робітника американського.

Таке обчислене подав не соціаліст, не приятель робочого люду, а звичайний буржуаз. А вілько то навіть англійських емігрантів на сліпо говорять, що в Америці більша платня? Та з статистичних обчислень виходить цілком противно. Треба знати цінити свою працю.

Христос зник.

Христос зник з гробу!
 Настав великий переполох між книжниками, фарисеями і мініяйлами гроша.

Що? кричали книжники і фарисеї, той, що вияснював народови наші брехні, він не вмер, він утік з гробу, щоби дальше нас переслідувати.

Той, що не мав пошани до грошей, до власности, що не знав різниці між тим, хто має, а тим що не має, він мав далі волочити ся по світі і ворохобити нарід против нас, кричали мініяйла гроша.

Як його назад зловити? питали ся всі з перестрахом. І встав найславнійший крутар між книжниками і сказав: Ми його не зловимо, хотля він буде далі волочити ся по світі і ворохобити нарід. Він сказав до своїх учеників: Я буду на віки з Вами, а иншим разом сказав: як побачите голодного, жадного, нагого то щоби есте знали, се буду Я.

Настала велика рада між книжниками, фарисеями і мініяйлами гроша, як оборонити ся перед Христом, коли він є вічний і коли він є в кождім голоднім і нагім.

Вкінці орекли наймудрійші між книжниками і фарисеями: Хто стане против нашої брехні, се Христос, того вбити!

А мініяйла грошей сказали: голодний і нагий, се Христос. Се наш ворог, його мучити!

І продовжили ся муки Христові аж до наших днів. Через дві тисячі літ лунає по світі один великий зойк битих і мордованих за правду. По цілім світі стогін голодних і нагих в рабській службі мініяйлів гроша. І що дня терять Христос в тюрмах за правду і що дня розпинають Христа на панських ялах і всюди там де куєть ся золото для мініяйлів гроша.

Настали книжники ще сильні крутари як за живих ських часів.

Настали фарисеї ще більші лицеміри як за часів Христа.

Настали мініяйла гроша ще більше жадібні гроша як єрусалимські.

Щоби не пізнати, що они вороги того, що шукав колось правди, що був голодний і нагий, прибрали они імя Христа на себе.

І іменем Христа лучать тих, що шукають правди, як Христос, що голодні і нагі як Христос.

І терпінє Христа на світі не перестане аж доти, доки всі що шукають правди і голодні і нагі не пізнають, що тепершні книжники, фарисеї і мініяйла гроша, се вороги Христа, се їх вороги, що треба закінчити з ними боротьбу розпочату Христом а тоді перестануть муки Христа і настане царство.

На побоевици.

— Кра — кра — кра! — закричало чорге гайворонє і тьмою спустилось на землю. А тут?.. — Аж страшно! Густо один коло другого лежать попарпані к у л я м и, порізани шаблюками воики. Дехто ще живий а многі вже й без голови, без душі. Іх всіх обєло людожерне птацтво і стало влювати, дерти тіло своїм гакотним дьобом.

Не перебирали, живий чи мертвий, на кожного сідали. Ранені жовіри стали обганяти ся кидали собою, рухали ся, дехто й не міг навіть рукою махнути, але гайворонє піднеслось на хвильку в гору й ще з більшою силою замакнуло гострим дьобом повід шкуру. Богатих вже лежить отак без очей а ще дихають, а ще в останнє вимовляють на пів мертві уста слова пращани. То знов з криком зашуміло гайворонє і стало кружляти над кровавим піром а звільна до тих живих і мертвих груп підходили люди з червоним хрестом на руках. Се ті що по закону Христа йдуть лічити порубаних, покалічених, ранених.

— Мірко, Мірко! — заридала одна молоденька дівчина, яка мала хрест червоний на рукаві, й кинулась на молоденького жовняра, якому гайворонє видовбило вже одно око...
 Він оглянув одним оком на неї і тяжко зітхнув, як би в останнє...
 — Ні, ні, ти мусиш жити, Мірко соколе мій — благала вона й зачала переважувати ліве рамя, яке висіло відрубане шаблюкою.

Ще раз підвів оком, ще раз подивив ся, та так жалісно жалісно, аж серце краялось... Вона стала його жарко цілувати, а сльози її змивали кров з його блідого лица. Хотів піднести праву руку і в останнє обняти свою найдорожшу, та не було сили, не міг і знов впала рука на землю, а кров так і вибраскала в гору. Ще раз подивив ся й в очі, ще раз пробував піднести руку та далі прошепотів ледве чутко: „Зорка, Зорка“ — здригнув ся цілий, зітхнув глухо... й...
 — Эдиний мій... Мірко... — заледбїла нещасна Зорка і собі повалилась на цїпке, вже мертве тіло свого милого.

— Кра - кра - кра — заверещало гайворонє й кинулось на Мірка й Зорку...

Кольонізація Пис-Риверу

або 50.000 АКРІВ...

Комедія в двох діях. Річ діє ся в зимі 1913

Коли завіса підноситься, то ціла отодолла заповне-

на вже фермерами і фермерками. Присутні обі сторони, і Заварова і Кремарчукова. О. Бужкофф сидить за столом. Вічевики сходять ся дальше.

О. Бужкофф: Дорогі братя! Хресті! Дежде ніж почнемо сєє собрание, звернімо ся у горячий молитві до Господа Бога, аби поміг нам у сєім великім ваєсєдєім ділі, яке ми розпочали. (Всі встають, о. Бужкофф відчитує „Парю небесний.“)

О. БУЖКОФФ: Тепер після парламентаристичного парламенту оберіть господарина председателя, аби продав сєім собранием... Від себе я даю голос на господарина Завару.

УСІ: Най буде Завара!

О. БУЖКОФФ: (з усміхом) Господине Заваро, прошу займити крісло.

ЗАВАРА: Та я такі чести не хочу... але як люде кажуть... Високі збори!... Красно дякую що обібрали мене председателем... Ви мене знаєте від 15 літ... отже краще дякую і покликую на секретаря отця-господина Бужкова, а на заступника пана Гавдулу, урядника з Едмонтону. Отже я не знаю хто і для кого скликав се віче, тому хай ті, що скликували се віче, рескють людем о що ходить... Але відразу зазначу, що бєєдники мають вероготи до річи і лише три мінуты, інакше відберу голос

КАПУСТА: Прошу два слова.

ЗАВАРА: Просимо.

КРАЙЧИЛО і РУДЬО: (тягнуть Капусту за одіж) Сідай! не хай ся!

КАПУСТА: [гнівво] Пустіть! не злосьте мене, а то забуду, що мав говорити.

ЗАВАРА: На платформі!

КАПУСТА: (ставши на платформі, усміхаєсь до людий) Вони мені не дають говорити, бо задрісно, не годні так гити як я... Але я вже забув про що мав говорити... (нагадає) Забув! (до себе по голові) От цілковито забув... Не годен на память...
 ГОЛОС З КРИСЕЛ: Говори без пам'яті.

ЗАВАРА: Говоріть, лишилось вам ще півтора мінуты.

КАПУСТА: Як то півтора мінуты? Я не годен скінчити і за дві години.

ЗАВАРА: Говоріть, бо час минає.

УСІ: Говори, говори!..

КАПУСТА: (з морщавни чоло) Доки вапі жінки будуть ходити одна нога в черемку а одна в магуєї, то ви будете дурні...

ЗАВАРА: Ви говорите не до річи. Кажіть чого ви нас скликували на се віче.

КАПУСТА: Я нікого не скликував...

ЗАВАРА: Так про щож ви хочете говорити?

КАПУСТА: Щоб фермери не були дурні...

ФАРМЕРКА: Диви, який мудрий учитель! На котрого агента ти їхав до Канади?

КАПУСТА: Шапа!

ФАРМЕРКА: Тричі тобі шапа! Диви ся який, не знати відки взяв ся.

КАПУСТА: Не вифіркуй передімнов. У Едмонтоні дівчата фанійніші за тебе, а я їх не хочу... А ти, ще зисока... (сміє між людьми).

ЧОЛОВІК ФАРМЕРКІ: (чориваючись до Капусти) Ти мій... а дем ю, я зараз тебе сфіксу!

ЗАВАРА: Спокій! (до Капусти) Я відбираю вам голос. Сідайте...

КАПУСТА: Кому? Мені? Та я чхаю на тебе! Ти дурно один!

КРИКІ: Сідай! (пара людий хапає Капусту і скидає з платформи).

О. БУЖКОФФ: Дорогі братя! Хоч я секретар і не маю права говорити, но дожде, бо тут розходить ся о народну справу... Як вам відомо, ми заложили у Вегревіл на всенароднім вічу руську безпартійну народну організацію, аби боронити свої руські інтереси в Канаді, щоб нас не понижали Англіки... Але як перечуваємо і довідались, що пара людий з тої народної організації вже запродались консерватам і хочуть нині закрити у сєім нам голови, аби ми подуріли і поперли консерватів. Отже я зараз покличу господарина Гавдулу і хай він заприсягне і поцілує хрест і у сєю правду скаже про ту народну раду, на яку допустились панове Кремарчук, Крайчило і Рудьо.

ГАВДУЛА: Висока палато! Зараз по вічу у Вегревіл господарин Кремарчук закликав мене, Фуяру і Шандраку і повів до пана Родриджа, коли той приїздив до Едмонтону. Родриж обіцав дати нам 50,000 акрів найліпшої землі на Пис-Ривері, коли ми піпремо консерватів а щоб ми ставили свої кандидатури до парламенту від безпартійної партії. І Кремарчук згодив ся і підписав з Родрижком контракт і усіх Русинів у Альберті записав консерватам... А ми не хтіли, то він усе се зробив з отими панками (показує на Крайчало і Рудя). А що правду кажу, то цілую хрест святий, най він мене побє, коли брешу (хапає за хрест у о. Бужкова на грудях і цілує).

КРЕМАРЧУК: Брешеш!

НАРІД: Гу!-гу! (на галі росте крик і метушня)

КРЕМАРЧУК: Прошу о слово!

(Кіднець буде).

Вісти зі с

(Приготовлене до галицьких с

— борчий по

Галичина стоїть тепер знаменем виборчої бор А борба тепер в тій кам ній виборчій набирає для лого краю, для політич партій не аби якого зн ня. Хто побідить при те рішних виборах до сєє гої буде мати вплив ріш чий на цілий дальший р втвот та хід економічн культурного і політич житя цілого краю. Се р міють добре — всі відла групи та партії політи

Прихильники рефо виборчої та сторонники ціонального миру польс української згоди, так ус іньська демократія як польська, йдуть до бс виборчої з кличами ре мий, та консолідують сили проти ворогів рефор Інакше йде противний бор противників та яд ворогів реформи. Та в тепер не певні чи старі і жандарми схочуть ро для них вибори, ужива всього сприту і штурчот те щоб витуманити і ви ти мандати. Скрізь виють собі союзників. Сіо ти, москвофіли, вшехп ки, поляхта — ціла з ріжнородної масти і ф крикунів і демагогів, шувандів політичних во чолі з 35-ма польськими купами отверто йде та мавить людей, щоби ті спинити реформу.

Вершком тих іх зат се пастирське посланіє виборців цілою польс епископату з підписом архиепископів і 3 еп іпів, — посланіє звер явно і отверто проти р ми, посланіє характе чне шляхоцько бутн нархізмом клерикалів, квізиторським розмах Прети всіх агіта проти писем соціаліст та людвих, проти дем тії, радикалізму, ба ні ше навіть проти гла звернули вістра свої отичного і гдуного по я польські епископи.

Як планітенти п зяної шляхти, як мочники народних цшак, як опікуни ба му — станули польс пископи зі своїм п ським посланієм — цілим краєм.

Крім сіоністично сквофільсько — вис ської банди, ціла пре краєва, як і поза кра ріжницї партій — лосно осуджує наст посланіє польських

САМА СВИН

Не дуже давно хто нагоду читати В. Купшпа з Едм в котрій малював д зацію Едмонтонскі рів, а особливо п. Ю Богато сазя проля с ний допи.уватель н П, але хтоб думав